

78e vergadering van het Comité van Ministers

Datum: 10 juni 2013

Locatie: Algemeen Secretariaat, Den Haag

Comité van Ministers*Aanwezig*

- Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel (voorzitter);
- Joke Schauvliege, Vlaams minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur;
- Jet Bussemaker, Nederlands minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap.

Verhinderd

- Sander Dekker, Nederlands staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap;
- Shirley Sitaldin, Surinaams minister van Onderwijs en Volksontwikkeling.

Betrokken medewerkers en vertegenwoordigers*Aanwezig*

- Frank Van Dessel, beleidsmedewerker, kabinet van de Vlaamse minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel;
- Natalie Verstraete, afdelingshoofd, afdeling Horizontaal Beleid, Departement Onderwijs en Vorming van de Vlaamse Overheid;
- Sien Van den Hoof, adjunct van de directeur, afdeling Horizontaal Beleid, Departement Onderwijs en Vorming van de Vlaamse Overheid;
- Gerda Van der Plas, adjunct-kabinetschef Cultuur, kabinet van de Vlaamse minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur;
- Tim Lodens, adjunct van de directeur, agentschap Kunsten en Erfgoed, Departement Cultuur, Jeugd, Sport en Media van de Vlaamse Overheid;
- Marjan Hammersma, directeur-generaal Cultuur en Media, Nederlands Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Media;
- Anke Buiteveld, directeur, directie Internationaal Beleid, Nederlands Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap;
- Hans Balfort, accountmanager, directie Internationaal Beleid, Nederlands Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap;
- Theo Bijvoet, hoofd sector Letteren en Bibliotheken, directie Media, Letteren en Bibliotheken, Nederlands Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap;
- Marcel Eijffinger, senior beleidsmedewerker Letteren en Bibliotheken, directie Media, Letteren en Bibliotheken, Nederlands Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap;
- Liesbet Servranckx, adjunct van de Vertegenwoordiger van de Vlaamse Regering in Den Haag;
- Renilde Steeghs, ambassadeur Internationale Culturele Samenwerking, Nederlands Ministerie van Buitenlandse Zaken;
- Sander Cohen, plaatsvervangend ambassadeur, Nederlandse ambassade in Brussel;
- Sonja Huijgens, afdeling Politiek, Pers en Cultuur, Nederlandse ambassade in Brussel;
- Chantal R. Doekhie, zaakgelastigde van de Republiek Suriname in Den Haag;
- Juliette Redman-Kasmin, eerste secretaris, Surinaamse ambassade in Den Haag.

Verhinderd

- Hugo De Greef, raadgever Internationaal Cultuurbeleid, kabinet van de Vlaamse minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur;
- Jan Verlinden, directeur, agentschap Kunsten en Erfgoed, Departement Cultuur, Jeugd, Sport en Media van de Vlaamse Overheid;
- Filip D'havé, Vertegenwoordiger van de Vlaamse Regering in Den Haag;

- Friso Wijnen, beleidscoördinerend medewerker, Eenheid Internationaal Cultuurbeleid, Nederlands Ministerie van Buitenlandse Zaken;

Algemeen Secretariaat

- Geert Joris, algemeen secretaris;
- Kevin De Coninck, coördinator beleid en ontwikkeling (verslag).

Van 10.00 tot 11.10 uur vindt het vooroverleg plaats van de leden van het Comité van Ministers en de algemeen secretaris in aanwezigheid van de heer Van Dessel, mevrouw Van der Plas, mevrouw Hammersma, mevrouw Buiteveld en de heer De Coninck (verslag). Het vooroverleg duurt langer dan gepland door de bespreking van de door Nederland gevraagde taakstelling op de bijdragen.

1 Opening en mededelingen door de voorzitter

Minister Smet opent de vergadering om 11.10 uur. Hij heet iedereen van harte welkom, met name mevrouw Doekhie als vertegenwoordigster van de Surinaamse minister van Onderwijs en Volksontwikkeling, en koppelt kort terug over de bespreking tijdens het vooroverleg van de door Nederland gevraagde taakstelling.

De vraag van de Nederlandse regering om bij de Taalunie een nieuwe bezuiniging te realiseren, sluit aan bij de opdracht die de nieuwe algemeen secretaris eind 2012 heeft meegekregen van het Comité van Ministers: door middel van een stevige heroriëntatie en rationalisering van de organisatie een slagvaardige en resultaatgerichte Taalunie neerzetten die meer eigen middelen kan genereren en zo de samenwerking op het gebied van de Nederlandse taal een nieuwe impuls kan geven.

De algemeen secretaris heeft het Comité van Ministers verzocht nu geen streefcijfer voor een nieuwe taakstelling te bepalen, maar hem een strategische oefening uit te laten voeren waarbij de werking van de Taalunie verder wordt geoptimaliseerd maar de kerntaken van de Taalunie worden gerespecteerd. De algemeen secretaris heeft erop gewezen dat de Taalunie met de huidige meerjarenbegroting al 6,5 % bespaart ten opzichte van de begroting voor 2011 en dat Nederland op dit moment zo'n 9 % meer bijdraagt dan volgens de verdragsverhouding 2/3-1/3 noodzakelijk is. Dat wil zeggen dat Nederland desgewenst meer kan besparen dan Vlaanderen.

Het Comité van Ministers heeft de algemeen secretaris de opdracht gegeven een strategische oefening uit te voeren op de voorliggende krijtlijnen van het *Actieplan 2014* en de bijbehorende ontwerp-begroting en in het najaar een aangepast *Actieplan 2014* en een bijgestelde begroting voor te leggen die desgevallend kaderen binnen een aangepast *Meerjarenbeleidsplan 2013-2017* en een bijgestelde meerjarenbegroting.

2 Aanzetten tot de beleidsprioriteiten van de nieuwe algemeen secretaris

De presentatie van de nieuwe algemeen secretaris wordt geschrapt omwille van een noodzakelijke heroverweging in het licht van de nieuwe taakstelling voor de Taalunie.

3 Naar voren gehaalde thema's uit het strategisch plan van de algemeen secretaris

3.1 Notitie eigen inkomsten genereren

Het Comité van Ministers stemt in met de notitie eigen inkomsten genereren. Minister Schauvliege vraagt om strikt te waken over de beschreven voorwaarden. De overige leden van het Comité van Ministers en de algemeen secretaris sluiten zich daarbij aan.

3.2 Aansturing van organisaties die financieel afhankelijk zijn van de Taalunie

Het Comité van Ministers onderschrijft de visie van de algemeen secretaris op de aansturing van organisaties die financieel afhankelijk zijn van de Taalunie. Bij de toekenning van projecten moet worden uitgegaan van inhoudelijke doelstellingen en niet van bestaande structuren en moet beter kunnen worden gecontroleerd dat de toegekende middelen in functie van de inhoudelijke doelstellingen worden aangewend en niet dienen om andere activiteiten van de uitvoeringspartner te financieren. Tijdens het vooroverleg zijn ook de concrete dossiers DBNL en INL besproken.

Het Comité van Ministers stemt ermee in dat de DBNL-bestanden in de infrastructuur van de Nederlandse Koninklijke Bibliotheek worden geïntegreerd indien ze via een aparte website gratis raadpleegbaar blijven voor alle gebruikers en leiders van het Nederlands wereldwijd, ongeacht hun verblijfplaats, en ze op aanvraag in bruikbare vorm ter beschikking kunnen worden gesteld van de Vlaamse Erfgoedbibliotheek en Bibnet. Over de gebruikerslicenties voor de betrokken partners en de aansturing van de DBNL in nieuwe vorm moeten tijdens het overleg op 4 juli 2013 afspraken worden gemaakt die door het Comité van Ministers schriftelijk worden bevestigd.

Het Comité van Ministers is bezorgd over de recente ontwikkelingen bij het INL en betreurt het dat de Taalunie hierover slechts laattijdig en gebrekkig is geïnformeerd. Het mandateert de algemeen secretaris om het bestuur van het INL om een audit te verzoeken en verzoekt het Algemeen Secretariaat om voor minister Smet en minister Bussemaker een afspraak te beleggen met de voorzitter van het bestuur.

4 Bespreek- en beslispunten

4.1 Jaarverslag 2012

Het Comité van Ministers keurt het *Jaarverslag 2012* goed. De algemeen secretaris meldt dat de jaarverslagen in de toekomst een nieuwe vorm zullen krijgen.

Naschrift: omdat er nu nog volgens de lijnen van het *Actieplan 2013* wordt gewerkt, zal het *Jaarverslag 2013* waarschijnlijk wel nog in de huidige vorm worden opgesteld.

4.2 Krijtlijnen *Actieplan 2014* en bijbehorende ontwerpbegroting

Omwille van de nieuwe taakstelling keurt het Comité van Ministers de krijtlijnen van het *Actieplan 2014* niet goed en stemt het niet in met de bijbehorende ontwerpbegroting.

Het Comité van Ministers heeft de algemeen secretaris de opdracht gegeven een strategische oefening uit te voeren op de voorliggende krijtlijnen van het *Actieplan 2014* en de bijbehorende ontwerpbegroting en in het najaar een aangepast *Actieplan 2014* en een bijgestelde begroting voor te leggen die desgevallend kaderen binnen een aangepast *Meerjarenbeleidsplan 2013-2017* en een bijgestelde meerjarenbegroting.

De algemeen secretaris meldt dat het gratis boekje met taaladvies en informatie over het Nederlands voor alle eerstejaarsleerlingen in het voortgezet of secundair onderwijs in Nederland, Vlaanderen en Suriname is uitgesteld naar 2014 omdat de distributie dit jaar niet meer tijdig kan worden georganiseerd. Dit was al aangepast in de krijtlijnen die onder voorbehoud aan de Interparlementaire Commissie zijn bezorgd.

4.3 Exploitatiemogelijkheden *Woordenlijst Nederlandse Taal vanaf 2015*

De algemeen secretaris deelt mee dat hij met de *Sdu* een nieuw contract heeft afgesloten waardoor er een openbare aanbesteding kan worden uitgeschreven voor de uitgave van een nieuw *Groen Boekje* in 2015. Indien een andere uitgeverij dan de *Sdu* de opdracht binnenhaalt, zal de Taalunie aan de *Sdu* royalty's betalen voor het gebruik van de rechten op de merken, beperkt tot 5 jaar en tot een totaal van € 200.000. Het Comité van Ministers feliciteert de algemeen secretaris met deze oplossing en

stemt in met het ontwerpbesluit van het Voorbereidend Overleg. Het Comité van Ministers stemt ook in met het persbericht dat door het Algemeen Secretariaat is voorbereid en dat later vandaag wordt verstuurd. Aan de vertegenwoordigster van de Surinaamse minister van Onderwijs en Volksontwikkeling wordt nog enige bijkomende informatie bezorgd om eventuele vragen in Suriname te kunnen beantwoorden over de toevoeging van Surinaamse woorden en de regels die daarvoor worden gehanteerd.

4.4 Duurzaam beheren, behouden en beschikbaar stellen van Nederlandstalig erfgoed

Het Comité van Ministers stemt in met het ontwerpbesluit van het Voorbereidend Overleg. Het Algemeen Secretariaat krijgt hiermee de opdracht een Taaluniecommissie Digitaal Erfgoed in te stellen. De algemeen secretaris deelt mee dat hij hierbij zal kijken naar samenwerkingsmogelijkheden met het TST-bestuur van het STEVIN-programma.

4.5 Verbeteren en uitbouwen van taal- en spraaktechnologie voor het Nederlands

Het Comité van Ministers stemt in met het afhandelingsvoorstel van het Voorbereidend Overleg. Het Algemeen Secretariaat wordt hiermee gemandateerd om samen met relevante partijen in Nederland en Vlaanderen actief op zoek te gaan naar mogelijkheden en middelen om de bestaande TST-infrastructuur voor het Nederlands te verbeteren en uit te bouwen met het oog op TST-toepassingen voor doelgroepen in publieke sectoren zoals overheid, onderwijs en zorg. De algemeen secretaris deelt mee dat hij hierbij ook aandacht zal besteden aan de mogelijkheden voor de creatieve industrie.

4.6 Instemming met de aanpassing van de zittingstermijn van Raadsleden

Minister Bussemaker vindt een totale zittingstermijn van 9 jaar erg lang, zelfs met de invoering van een evaluatie na elke 3 jaar door de voorzitter van de Raad, en vindt dat het Comité van Ministers in elk geval strikt moet kunnen waken over de argumentatie en motivatie voor de uitzonderlijke herbenoeming van een Raadslid voor een derde termijn van 3 jaar. Minister Smet stelt voor dat het Comité van Ministers voortaan ook om instemming wordt verzocht met de herbenoeming van een Raadslid voor een tweede termijn van 3 jaar, op basis van een evaluatie door de voorzitter van de Raad, en dat het uitzonderlijke karakter van een derde termijn van 3 jaar in het ontwerpbesluit wordt aangescherpt. Het Comité van Ministers stemt hiermee in en verzoekt het Algemeen Secretariaat het ontwerpbesluit in die zin bij te stellen.

4.7 Huishoudelijk reglement Arbitragecommissie Nederlandse Taalunie

Het Comité van Ministers stemt in met het ontwerpbesluit van het Voorbereidend Overleg. Hiermee wordt instemming verleend aan het huishoudelijk reglement van de Arbitragecommissie en zijn beide commissies voor personeelszaken in functie.

4.8 Vergoeding voor buitenlandse medewerkers van het Algemeen Secretariaat

De Nederlandse staatssecretaris van Financiën heeft positief gereageerd op het verzoek van het Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken om met de Taalunie een aanvullende zetelovereenkomst te sluiten waarin een belastingvrijstelling over de salarissen van alle medewerkers van het Algemeen Secretariaat wordt verleend. Het Comité van Ministers verzoekt de algemeen secretaris om de uitwerking op te starten.

4.9 Woordvoering en reputatiemanagement

Het Comité van Ministers stemt ermee in dat er voortaan wel nog gemeenschappelijke standpunten worden bepaald wanneer die nodig blijken te zijn, maar dat er voortaan geen woordvoeringslijnen meer worden afgesproken waarvan niet kan worden afgeweken.

Het Comité van Ministers neemt kennis van de wens van de nieuwe algemeen secretaris om de titel secretaris-generaal te voeren omwille van de herkenbaarheid binnen en buiten het taalgebied, maar vindt het niet opportuun om hierover een besluit te nemen op het moment dat er over bezuinigingen moet worden gecommuniceerd. De algemeen secretaris kan zich vinden in dit argument en stelt voor om zijn vraag opnieuw te agenderen zodra hij het nieuwe plaatje voor de Taalunie heeft uitgetekend. Mevrouw Doekhie vraagt om op dat moment ook een vergelijking toe te voegen met de titulatuur die door andere internationale (verdrags-)organisaties wordt gehanteerd. De algemeen secretaris deelt mee dat 'samen spraak maken' nu ook niet de nieuwe 'baseline' van de Taalunie zal worden omdat die in tijden van besparingen niet sterk genoeg klinkt. Op dit moment wordt veeleer aan 'Taal schept kansen' gedacht. Het Comité van Ministers vindt dat op dit moment inderdaad een sterker voorstel.

4.10 Gezamenlijk gastlandschap op de *Frankfurter Buchmesse*

Minister Schauvliege en minister Bussemaker bevestigen dat het Vlaams Fonds voor de Letteren en het Nederlands Letterenfonds samen de leiding nemen in het voorstel aan de *Frankfurter Buchmesse* om Nederland en Vlaanderen in 2016 gezamenlijk op te laten treden als gastland. De Taalunie zal in de voorbereiding en de uitvoering van het gezamenlijk gastlandschap participeren om de samenwerking tussen de fondsen te faciliteren en mee uit te dragen dat het Nederlandse taalgebied het uitgangspunt is van het gezamenlijk gastlandschap. Van de Taalunie wordt geen regierol verwacht.

4.11 Aanjagen van de nadere samenwerking met Zuid-Afrika

Het Comité van Ministers is het ermee eens dat de Raad voor de Nederlandse Taal en Letteren niet moet aansturen op structurele samenwerking met de Afrikaanse Taalraad en niet-gouvernementele organisaties in Zuid-Afrika en vraagt om het aanjagen van de nadere samenwerking met Zuid-Afrika te bekijken in het kader van het strategisch plan dat in het najaar van de algemeen secretaris wordt verwacht. Door de bezuinigingen is het op dit moment nog belangrijker dan voorheen om te focussen en keuzes te maken.

5 Mededelingen

5.1 *Associatie met Suriname*

5.2 *Samenwerking met de Caribische eilanden*

5.3 *Samenwerking met Zuid-Afrika*

5.4 *Stand van zaken TST-Centrale*

5.5 *Verslag van de werkgroep (landelijke) digitale bibliotheken*

5.6 *Instelling van de Taalunie Jongerenraad*

5.7 *Voorstel voor een nieuwe taalprijs*

5.8 *Correspondentie Comité van Ministers*

5.9 *Interparlementaire Commissie*

5.10 *Raad voor de Nederlandse Taal en Letteren*

5.11 *Algemeen Secretariaat en commissies voor personeelszaken*

Het Comité van Ministers neemt kennis van alle voorgelegde mededelingen.

6 Punten voor de volgende vergadering

Minister Smet deelt mee dat het Comité van Ministers op 4 november aanstaande in Antwerpen zal vergaderen en aansluitend op de vergadering een bezoek zal brengen aan de stand van de Taalunie op de Boekenbeurs. Aan het Algemeen Secretariaat is gevraagd om voor dat bezoek ook Nederlandse en Vlaamse scholieren uit te nodigen en daarmee uiting te geven aan het jongerenbeleid van de Taalunie. In de toekomst

zal het Comité van Ministers ook minder vast in Breda vergaderen. Het wil liever op diverse plaatsen vergaderen en aansluiten op inhoudelijke activiteiten.

Op de agenda voor de volgende vergadering van het Comité van Ministers worden alvast de volgende punten genoteerd: (1) Aangepast *Actieplan 2014* en bijgestelde bijbehorende begroting, (2) strategisch plan van de nieuwe algemeen secretaris, (3) verslag werkgroep (landelijke) digitale bibliotheken, (4) voorstel voor een nieuwe taalprijs.

7 N.a.v. de 77e vergadering van het Comité van Ministers op 21 november 2012

Geen opmerkingen.

8 IPC-vergadering op 10 juni 2013

Minister Smet en minister Bussemaker zullen aanwezig zijn namens het Comité van Ministers. Er zijn twee mondelinge vragen ingediend: een eerste door de heer Wilfried Vandaele (N-VA) over het letterenbeleid van Nederland en Vlaanderen en een tweede door mevrouw Khadija Zamouri (Open VLD) over het Raadsadvies over digitaal erfgoed. Het Algemeen Secretariaat heeft ontwerpen van antwoord voorbereid.

9 Rondvraag / Wat verder ter tafel komt

Geen opmerkingen.

10 Sluiting

Minister Smet dankt iedereen voor zijn of haar aanwezigheid en sluit de vergadering om 12.00 uur stipt.

Brussel / Den Haag, 1 juli 2013,

de voorzitter van het Comité van Ministers

de algemeen secretaris

Pascal Smet

Geert Joris